

Hans Gejl
Hundebølvej 3
6630 Rødding

Miljøgodkendelse

Kvægbrug

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold
til § 16a stk. 1 i "Husdyrbrugloven".

Vejen
KOMMUNE

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af godkendelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrbrugloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 4. december 2025 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Hundebølvej 3, 6630 Rødding omhandlende følgende:

- Etablering af gyllebeholder med en overflade på 1.029 m² (5.000 m³).
- Etablering af staldbygning på 5.047 m².
- Etablering af ny plansilo.
- Uændret drift i eksisterende stald.
- Eksisterende gyllebeholder tages ud af drift og anvendes fremover til overfladevand.
- Ændring af eksisterende gyllebeholder til møddingsplads.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 249319, version nr. 1.

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 16a i Husdyrbrugloven¹ på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke sættes i gang, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Der dispenseres for Husdyrbrugloven § 8 vedrørende afstandskravet fra stald til offentlig vej på 15 meter til mindst 5 meter. Der er et dige mellem stalden og vejen, som betyder, at sikkerheden til vejanlægget er overholdt, da det ikke er muligt at køre direkte ud på vejen fra stalden. Derudover er det ikke muligt at flytte stalden længere mod vest, da så kan kravet for ammoniakdeposition til skoven ikke overholdes.

¹ "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v."

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af minimeret miljøbelastning.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 12. februar 2026

Gitte Elgaard & Helle Kalmayer Hansen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.

Landskabet

2. Der skal etableres skærmende beplantning på omkring gyllebeholderne jf. figur 2. Beplantningen skal bestå af mindst 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende arter af vedplanter. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter anlæggets opførelse. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning. Efter 5 år skal beplantningen være mindst 3 m høj.
3. Ny gyllebeholder (bygning 8, figur 1) skal fjernes, når den ikke længere er i drift.

Husdyrproduktionen

4. Der skal være mindst 5 meter fra ny stald til offentlige vej.
5. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med ammoniak-for-dampning
1	Sengestald m. spalter (bagskyl/ringkanal) Dybstrøelse	Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude	1.760 m ² 700 m ²
2	Sengestald m. spalter (bagskyl/ringkanal) Dybstrøelse Fast drænet gulv m. skrab/ajlefløb	Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude	200 m ² 405 m ² 2.280 m ²
3	Dybstrøelse Dybstrøelse Sengestald m. spalter (bagskyl/ringkanal)	Kalve u. 6 mdr. Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude	300 m ² 375 m ² 600 m ²
6	Møddingsplads	Udnyttelse på 98,7%	238 m ²
7	Gyllebeholder	Overfladevand	0 m ²
8	Gyllebeholder (ny)	Fast overdækning	1.029 m ²

Foranstaltninger for at undgå forurening

6. For ejendommens samlede anlæg, skal der udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheder ved bl.a. miljøtilsyn.
7. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
8. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, senest 1 måned efter at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om beredskabsplanen.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse skaden.
 - Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer samt vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
9. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

10. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til husdyrbruget.
11. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder til husdyrbruget.
12. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
13. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Ammoniakfordampning

14. Gyllebeholder (bygning 8, figur 1) skal forsynes med fast overdækning i form af telt-overdækning med indvendigt skørt.
15. Åbningen af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
16. Skader på teltoverdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen.
17. Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Vejen Kommune skal underrettes straks herom.
18. Ved gyllebeholder med fast overdækning skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel.

Lugt

19. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at fodringssystemer renholdes, at støv- og skidtblægninger i staldene fjernes og at dyrene holdes rene.

20. Hos kalve på dybstrøelse/anden strøelse skal der ske hyppig udmugning, og overfladen skal holdes ren og tør.
21. Hos større dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmatten holdes ren og tør.

Støjgrænser

22. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Reference	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00 kl. 14.00 – 18.00	7 timer 4 timer	55 dB(A) 45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18.00 – 22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	0,5 time	40 dB(A)
Maksværdi (LpAmax)	Kl. 22.00 – 07.00	-	55 dB (A)

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

23. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re 10^{-6} m/s²) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst*.

	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz)	G-vægtet infralydniveau
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	kl. 07.00 – 18.00 kl. 18.00 – 07.00	25 dB 20 dB	85 dB 85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lign. Støjfølsomme rum	Hele døgnet	30 dB	85 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35 dB	90 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

24. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel*.

	Tidsrum	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw}
Boliger i boligområder	Hele døgnet	75 dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	kl. 07.00 – 18.00 kl. 18.00 – 07.00	80 dB 75 dB
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75 dB

Kontorer, undervisningslokaler og lignende rum	Hele døgnet	80 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85 dB
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	85 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

25. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende, for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovenstående vilkår er overholdt.
Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og/eller -beregning om året. Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er uvildigt og godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".
Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984 om Ekstern støj fra virksomheder, nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen
26. Transport af indkøbt foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal primært foregå kl. 07.00 – 18.00.
27. Transport af dyr til og fra ejendommen skal primært ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00 – 18.00.

Fluer og skadedyr

28. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
29. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

30. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
31. Fodersiloer skal indrettes, så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

32. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
33. Ved opsætning af udendørs pladsbelysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

34. Om natten skal der i stalden være natbelysning/orienteringslys efter de danske anbefalinger. Alternativt kan lyset være slukket.
35. Udendørs pladsbelysning skal slukkes efter endt arbejde eller forsynes med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time.

Spildevand

36. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
37. Der skal føres logbog over udsprinkling af overfladevand fra plansiloanlæg med registrering af udsprinklingsarealet og placering af udsprinkler.
38. Udsprinkler skal flyttes efter behov i regnfulde perioder.
39. Al vask af vogne til dyretransport samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

40. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
41. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
42. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

43. Evt. opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.
44. Reglerne i Vejen kommunes affaldsregulativ skal følges.

Reduceret miljøbelastning

45. Mælkekøleanlæg/Malkelanlæggets kompressor skal kontrolleres og vedligeholdes (f.eks. i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse) – minimum én gang om året.
46. Staldblæsere skal kontrolleres og vedligeholdes efter en fast procedure – minimum én gang om året.
47. Logbog over skader på teltoverdækning af gyllebeholder med angivelse af dato for skadens samt for reparation.

³ "Olietankbekendtgørelsen".

48. Der må ikke anvendes mineralfoderblandinger med ekstra mineralsk fosfor, end indholdet i standardblandinger i fodringen til lakterende køer, medmindre der foreligger en opdateret skriftlig begrundelse fra dyrlæge eller fodringskonsulent.
49. Malkeanlæggets vakuumpumpe skal være frekvensstyret – senest i forbindelse med udskiftning.
50. Endagsfoderkontrol (EFK eller tilsvarende beregninger) for malkekøer skal foretages – min. 4 pr. år. Af beregningerne skal fodereffektiviteten eks. fremgå, som kan være med til at sikre løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og ydelse/tilvækst.
51. Hvis husdyrbrugets elforbrug i mere end et år, under normale driftsforhold, overstiger 350.000 kWh skal bedriften gennemgås af energikonsulent for at optimere energiforbruget. Dokumentation i form af rapport eller lignende skal kunne fremvises ved tilsyn. Rapportens anbefalinger bør indføres på ejendommen ifølge en nærmere fastlagt handlingsplan.

Egenkontrol

52. Følgende skal føres i en driftsjournal eller lignende system, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Dokumentation for aflæsning af el-forbrug og vandforbrug samt de aflæste værdier.
 - Sammenligning af vand- og energiforbrug med det forventede.
 - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
 - Dokumentation for kontrol/service af mælkekøleanlægget og angivelse af hvad, der evt. er foretaget for at minimere anlæggets energiforbrug.
 - Dokumentation for kontrol/service af kompressor til malkeanlægget og angivelse af hvad, der evt. er foretaget for at minimere anlæggets energiforbrug.
 - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer/blæsere.
 - Endagsfoderkontroller.
 - Dokumentation for aftale med Biogasanlæg eller anden modtager af husdyrgøddingen.
 - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse12

Dyrehold og anlæg	13
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	15
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	18
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	33

3 Lovformalia m.m.38

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	38
Forudgående inddragelse af offentligheden	38
Høring af udkast.....	38
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering.....	39
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	39
Udnyttelse af afgørelse.....	39
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	39
Husdyrbrugets ophør	40
Øvrige forhold	40
Bilagsoversigt	40

Dyrehold og anlæg

Samdriftsvurdering

Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder. Hvis der ejes ejendomme beliggende længere væk end 100 m, anvendes beregning med 50 pct. af ukorrigeret geneafstand for lugt til enkeltbolig som kriterie.

Der ejes og drives ejendom beliggende over 100 meter fra den ansøgte. 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 75 m. Den maksimale afstand for forureningsmæssigt forbundet er derfor 100 m. Ansøger har ingen andre produktionsenheder inden for 100 m.

De ejede ejendomme er driftsmæssigt forbundne, men ikke forureningsmæssigt forbundne. Vejen Kommune vurderer, at ejendommen på Hundebølvej 3 skal godkendes særskilt.

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn juni 2024.

Ejendommens anlæg

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde, lagerfaciliteter, fodersiloer, gyllebeholdere og møddingsplads til den husdyrproduktion, som er på ejendommen i dag.

Der etableres staldbygning, gyllebeholder samt plansilo i forbindelse med udvidelsen.

Derudover tages eksisterende gyllebeholder ud af drift, så den fremover udelukkende anvendes til overfladevand. Eksisterende gyllebeholder vil også blive ændret til møddingsplads.

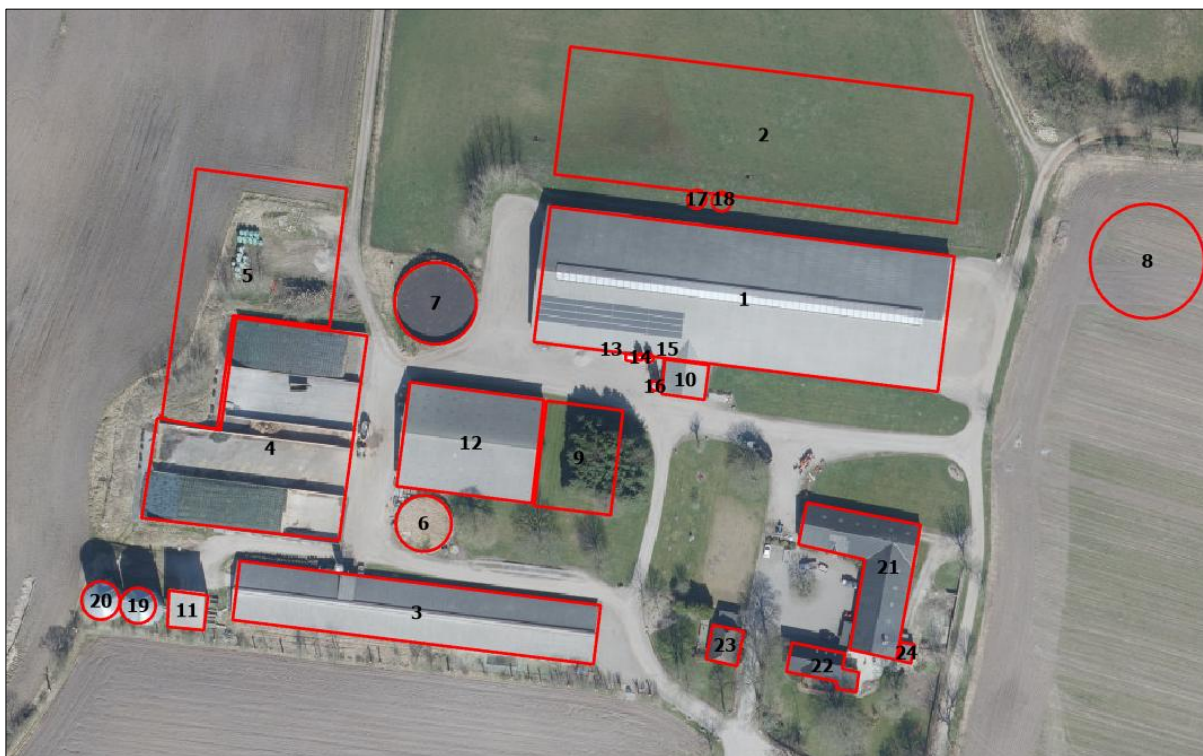
Tabel og figur herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med ammoniakfordampning	Staldsystem	Dyr
1	Stald	5.373 m ²	1.760 m ² 700 m ²	Sengestald m. spalter (bagskyl/ringkanal) Dybstrøelse	Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude
2	Stald (ny)	5.047 m ²	200 m ² 405 m ² 2.280 m ²	Sengestald m. spalter (bagskyl/ringkanal) Dybstrøelse Fast drænet gulv m. skrab/ajleafføb	Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude
3	Stald	2.093 m ²	300 m ² 375 m ² 600 m ²	Dybstrøelse Dybstrøelse Sengestald m. spalter (bagskyl/ringkanal)	Kalve u. 6 mdr. Køer, kvier, stude Køer, kvier, stude
4	Plansilo	3.600 m ²	--		
5	Plansilo (ny)	3.100 m ²	--		
6	Møddingsplads	800 m ³	238 m ²	Udnyttelse på 98,7%	
7	Gyllebeholder	2.000 m ³	0 m ²	Anvendes til overfladevand/spildevand	
8	Gyllebeholder (ny)	5.000 m ³	1.029 m ²	Fast overdækning	
9	Foderlade (ny)	800 m ²	--		

10	Kontor	150 m ²	--		
11	Råvarelager	125 m ²	--		
12	Foderlade	1.300 m ²	--		
13	Påslag				
14	Fodersilo				
15	Fodersilo				
16	Mælkesilo				
17	Fodersilo				
18	Fodersilo				
19	Kornsilo				
20	Kornsilo				
21	Stuehus				
22	Stuehus				
23	Stuehus				
24	Garage				

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Der ønsket etableret en kostald, en gyllebeholder, udvidelse af det eksisterende plansiloanlæg, tilbygning til foderladen samt opstilling af to fodersiloer.

Den nye stald bliver 40 x 125 m, højden ca. 12 meter og taghældningen på 20 grader. Den placeres parallelt med eksisterende stald og opføres i samme materialer og farver som eksisterende kostald, med lys grå eternittag, antracitgrå stålplader og gardiner i siderne

Der opstilles to fodersiloer ved den ansøgte stald. Siloerne vil være ca. 10 m høje og 2,5 m i diameter. Farven vil være mathvid eller grå. Der vil desuden blive etableret et ca. 3 m højt påslag ved siloerne.

Det eksisterende plansiloanlæg vil blive udvidet i vestlig og nordlig retning. Plansiloen udvides med ca. 3.100 m². Nord og vest for plansiloen vil der desuden blive etableret en 5 m bred adgangsvej.

Foderladen udvides i østlig retning, hvor der etableres en tilbygning med en længde på ca. 25 m. Bredde, højde, farver og materialer vil være det samme som den eksisterende bygning.

Ny gyllebeholder vil være en standard elementbeholder på ca. 5.000 m³ med et overfladeareal på ca. 1.029 m². Beholderen vil få en højde på ca. 2,5-3 m over terræn og der vil blive etableret teltoverdækning, som vil få en højde på ca. 7 m, så den samlede højde vil være ca. 10 m.

Anlæggets placering i landskabet

Området ligger midt på Rødding Bakkeø, syd for Rødding by. Området er en kuperet, men overordnet jævnt faldende, Saale moræneflade fra sydøst mod nordvest. Områdets højeste kote ved Brem/Hundebøl er 72 mens den laveste kote lige vest for Rødding By er 28. Området er præget af landbrugsdrift, men med Brem Mose, flere ældre småskove og nyere småbeplantninger. Vest for anlægget er området karakteriseret ved større skovområder: Brøstrup (74 ha), Skaftkær (123 ha), Storskov (466 ha), Hygum Skov (95 ha). Det er alle rester af de tidligere Farriskove og derfor meget gamle.

Anlægget ligger samlet i et område mellem skov og mose. Ejendommen kan ses fra Gramlandevej.

Den nye stald, udvidelse af det eksisterende plansiloanlæg, tilbygning til foderladen samt de to nye fodersiloer er under 12,5 meter og ligger i nær tilknytning eller inden i eksisterende bygningsmasse og Vejen Kommune vurderer, at det samlede anlæg med det ansøgte projekt vil fremstå som en samlet enhed i landskabet.

Det er søgt om at placere en gyllebeholder i det åbne land ca. 43 m fra eksisterende anlæg. Gyllebeholderen placeres på den anden side af Hundebølvej, hvilket betyder at den bliver placeret længere væk end 20-25 meter fra det samlede anlæg. Begrundelse for placeringen

er, at det ikke er muligt at placere gyllebeholderen syd eller øst for eksisterende bygninger pga. naboskel og Hundebølvej. Hvis gyllebeholderen placeres på den vestlige eller nordlige side af de eksisterende bygninger, så vil krav til ammoniakdeposition til skovene ikke kunne overholdes. Vejen Kommune vurderer, at med den valgte placering af gyllebeholderen vil anlægget med gyllebeholderen fremstå som en samlet enhed.

Der stilles vilkår om at beholderen skal afskærmes med beplantninger og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

Det eksisterende læhegn mod nord kan indgå i som en del af beplantningen.

Figur 2. Placering af læhegn omkring gyllebeholder.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye kostald, gyllebeholder, udvidelse af det eksisterende plansiloanlæg, tilbygning til foderladen samt de to siloer skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier – se nedenstående tabel og figur.

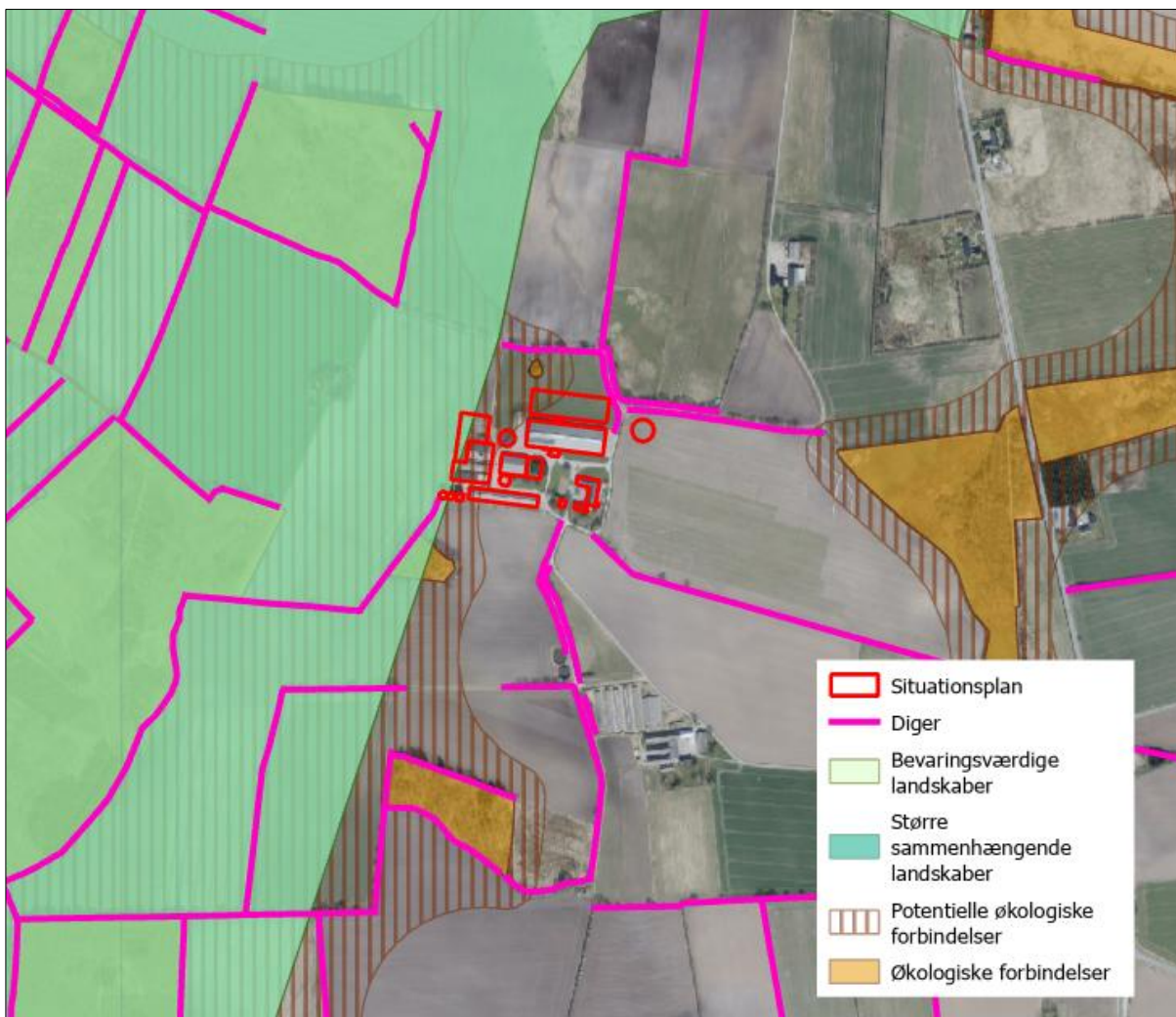
Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Delvist i udkanten
3.5.2	Større sammenhængende landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Delvis i udkanten
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.2	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja, delvist

⁴ Kommuneplanen 2021 – 2033 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.3.1	Værdifulde kulturmiljøer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.3.1	Kulturhistoriske bevaringsværdier (kirkeomgivelser)	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kirkens visuelle indvirkning i landskabet.	Nej
4.2.2	Rekreative stier og fri-luftsområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
7.1.2	Oversvømmelse og erosion	Byggeri indenfor område med oversvømmelsesrisiko	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Delvist
§ 16	Sø- og åbeskyttelselinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger. *Bevaringsværdige og større sammenhængende, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.

Figur 3. Anlæggets placering i landskabet.

En mindre del af anlægget er placeret inden for "bevaringsværdige landskaber", "større sammenhængende landskaber", "økologiske forbindelser" og "skovbyggelinje". Derudover er der registreret beskyttede sten- og jorddiger i nær tilknytning til byggefeltet ved opførelse af den nye stald. Se ovenstående figur.

Vejen Kommune vurderer, at opførelsen af kostalden, gyllebeholderen, udvidelse af det eksisterende plansiloanlæg, tilbygning til foderladen samt de to fodersiloer ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for bevaringsværdige landskaber og større sammenhængende landskaber, da anlægget ligger samlet. Vejen Kommune vurderer, at de nye anlæg ikke vil forhindre dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, fra den nye kostald, nye gyllebeholder, udvidelse af det eksisterende plansiloanlæg, tilbygning til foderladen samt de to nye fodersiloer er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Naboskel	> 14 m	Fra ny stald til matr.nr. 372 Brændstrup, Rødding (mark på anden side af offentlig vej).	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen bygning indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 6 m	Fra ny stald til Hundebølvej	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100 m	Ingen gyllebeholder indenfor afstandskravet	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
	Vej-interesseområde	> 50 m	Ingen bygninger indenfor afstanden	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrbrugloven.

Afstandskravet fra den nye stald til offentlig vej er ikke overholdt, og der søges dispensation om fravigelse af disse krav. Vejen Kommune vurderer, at der kan dispenseres til afstandskravet fra stald til offentlig vej på 15 meter til mindst 5 meter. Der er et dige mellem stalden og vejen, som betyder, at sikkerheden til vejanlægget er overholdt, da det ikke er muligt at køre direkte ud på vejen fra stalden. Derudover er det ikke muligt at flytte stalden længere mod vest, da kravet for ammoniakdeposition til skoven ikke vil kunne overholdes.

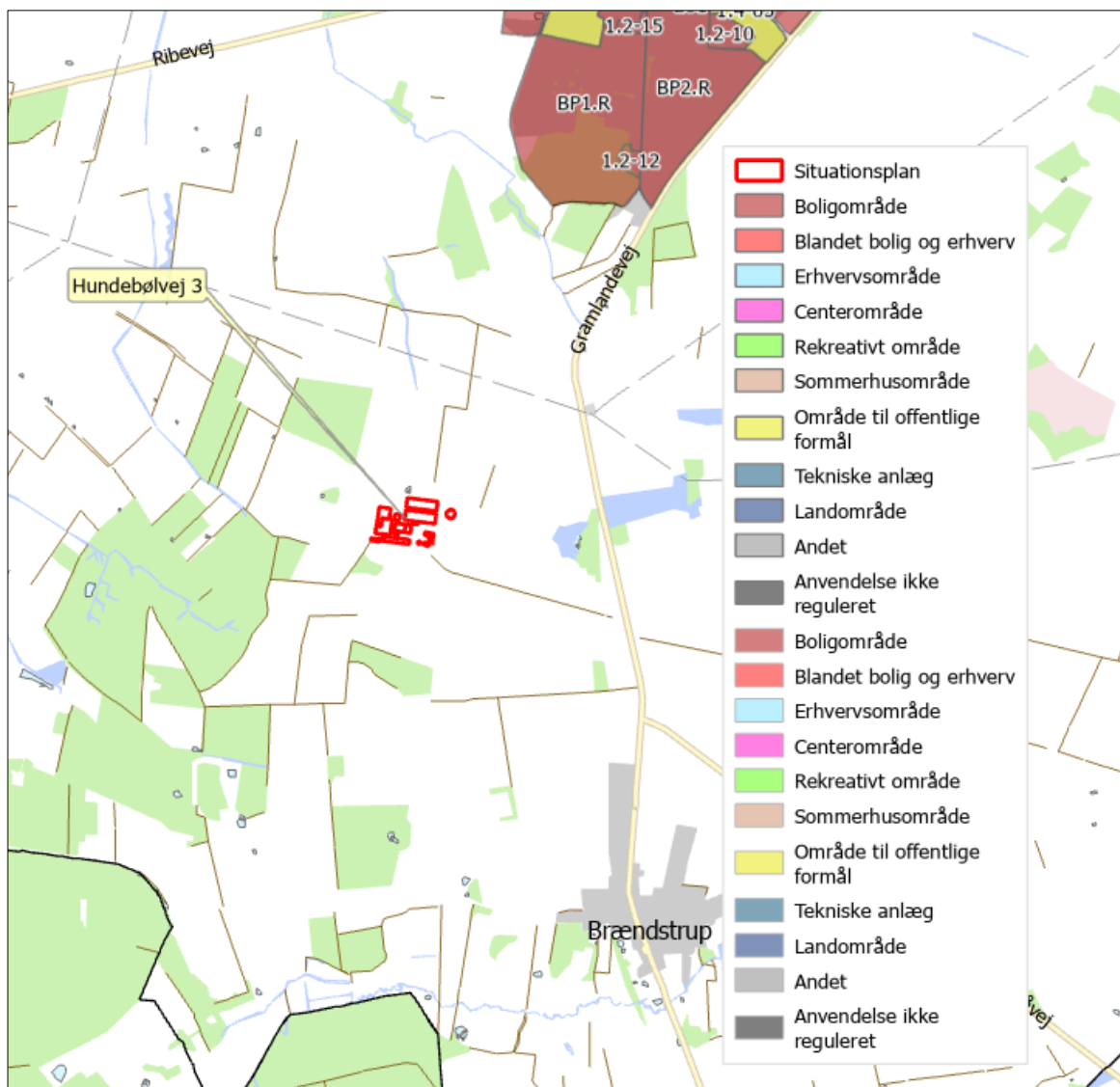
Vejen Kommune dispenserer hermed fra afstandskravene til offentlig vej for den nye stald. Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Lokalisering og Planrammer

Nærmeste lokalplanområde ligger mere end 1.000 meter væk fra ejendommen. Grundet afstanden vurderer Vejen Kommune, at ejendommens ændringer/udvidelse ikke vil påvirke området.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Figur 4. Husdyrbrugets placering.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrbruglovens genegrænser er overholdt.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 4.195 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er 3.845 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

For at leve op til kravet om BAT anvendes staldtype med lav ammoniakemission samt overdækning af ny gyllebeholder med en effekt på 50 %.

Reduceret miljøbelastning

I forbindelse med miljøgodkendelse af ejendommen, skal der redegøres for, hvordan man kan reducere miljøbelastningen i forhold til en række emner. Miljøkonsekvensrapporten skal bl.a. beskrive:

- de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
- den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og hvorfor der er valgt de løsninger under hensyn til det ansørgtes indvirkninger på miljøet.

Det skal man bl.a. (jf. § 4, stk. 6) gøre ved at påvise, beskrive og vurdere det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed - særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Der er ingen forhold på ejendommen, som er vurderet til at påvirke ovenstående.

Vejen Kommunes vurdering:

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at begrænse miljøbelastningen.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at yderligere tiltag, udover hvad der følger generel lovgivning, vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

Ud fra ansøgningen og kommunens viden om ejendommens drift, vurderer Vejen Kommune, at der skal stilles en række vilkår til at sikre en begrænset miljøbelastning.

Vurderingen er foretaget ud fra de enkelte punkter, der er beskrevet efterfølgende (Vand og energi, Lugt osv.).

For at sikre et lavere strømforbruget på ejendommen stilles der vilkår om, at evt. udendørs pladsbelysning til enhver tid skal slukkes efter endt arbejde eller forsynes med bevægelses-sensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time.

Indholdet af fosfor i foderemnerne til malkekøer er sædvanligvis tilstrækkeligt til at dække køernes behov. For at reducere miljøbelastningen fra ejendommen, vurderer Vejen

kommune, at tildeling af uorganisk fosfor (som er svært optagelig) så vidt muligt skal undgås. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at der ikke må bruges mineralsk fosfor i foderblandingerne til kørerne, medmindre andet er anvist af dyrlæge eller fodringskonsulent.

For at sikre en reduceret belastning i forbindelse med fodring af dyrene på husdyrbruget, sættes der vilkår til, at der skal foderoptimeres på ejendommen. Vejen Kommune vurderer, at det giver en så lav miljøbelastning som mulig at in- og output registreres og fodringen justeres.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til reduceret miljøbelastning.

Vand og energiforbrug

Installationer som har et stort energiforbrug og som er potentielt støjende skal efterses årligt, for at sikre så lavt energiforbrug og støjbelastning som muligt.

For at sikre en reduceret miljøbelastning, med hensyn til energiforbruget, vurderer Vejen Kommune, at der er områder i en husdyrproduktion, som er oplagte at sætte fokus på. For kvægbrug er der typisk et stort energiforbrug i forbindelse med malkning, som især kommer fra energi til vakuumpumpen. For sikre et så lavt energiforbrug som muligt, sættes der vilkår til at ejendommen til enhver tid skal have frekvensstyret vakuumpumpe.

For at sikre, at ejendommen har løbende fokus på optimering af forbrug, skal ejendommen årligt opgøre vand- og elforbrug og sammenligne det med det forventede niveau.

Ansøger har opgivet følgende forventede forbrug af vand og energi.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Vand	ca. 22.000 m ³
Elforbrug	ca. 350.000 kWh
Fyringsolie	0 L
Dieselolie	ca. 20.000 L

Tabel 4. Energiforbrug

Vandforsyningen til husdyrene sker fra offentligt vandværk.

Der anvendes el til belysning, malkerobotter, køletank, gyllepumpe mv. og der anvendes diesel til maskiner. Som følge af, at der kommer et større produktionsareal i ansøgt drift, vil energiforbruget stige forholdsmæssigt.

Der er LED lys i staldene, og der er installeret solceller. Ejendommens malkerobotter er med frekvensstyret vakuumpumpe.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til forsvarlig anvendelse af vand- og energiforbrug.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i

landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningsskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig Gram Landevej 5	0	Ny	150 m	150 m	872,4 m	Ja
Samlet bebyggelse Ulvebakken 4	0	Ny	531,6 m	478,4 m	1.505,6 m	Ja
Byzone Rødding	0	Ny	736,5 m	736,5 m	1.412,9 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

For kalve samt syge og kælvende dyr anses dybstrøelse som værende det bedste staldsystem. For at sikre begrænsede lugtgener stilles der krav om generel god hygiejne og hyppig udmugning, hvilket samtidig kan give en reduktion af kvælstoffordampning og begrænsning af fluegener.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrbruglovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Den samlede transport til og fra ejendommen vil stige ved udvidelsen af husdyrbruget.

Der er driftsmæssig til- og frakørsel fra Hundebølvej og der er i alt 4 indkørsler.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 07.00-18.00 på hverdage. Kørsel med gylle og markafgrøder (majs og græs) kan forekomme på øvrige tidspunkter, men fortages i sæsonen.

Afhentning af mælk kan forekomme i nattetimerne, da det er mejeriet der fastsætter afhentningstidspunktet.

De interne transporter på ejendommen vil foregå væk fra nærmeste nabo og inde i bygningsmassen, så der sker naturlig afskærmning.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (samt trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj, såfremt det vurderes nødvendigt.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Husdyrbruget har transporter med grovfoder til ejendommens plansiloanlæg. Ilægning af foder sker over grovfodersæsonen og vilkår vedrørende transporter til og fra ejendommen omfatter ikke transporter med grovfoder. Det vurderes, at det er nødvendigt, at der ilægges foder når grovfoderet er klart, og denne sæsonbetonede aktivitet stilles der ikke begrænsende vilkår til.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrbrugloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Husdyrgødning inkl. biogas	Ca. 400	Ca. 800
Grovfoder	Ca. 500	Ca. 950
Kraftfoder	Ca. 24	Ca. 36
Diverse (minerale, kalveblandinger, rengøringsmidler)	Ca. 24	Uændret
Halm	Ca. 50	Ca. 12 (vil fremadrettet blive købt ind)
Brændstof	Ca. 25	Uændret
Mælk	Ca. 183	Uændret
Ind- og udlevering af dyr	Ca. 24	Uændret
Afhentning af døde dyr	Ca. 20	Ca. 25
Øvr. transporter	Ca. 24	Uændret
I alt	Ca. 1.274	Ca. 2.103

Tabel 6. Skønnede antal transporter.

Lys

Ansøger oplyser, at der er udendørsbelysning ved servicebygningen og der kommer lyskilder på siden af ny stald samt på lade. Der er/kommer sensor på udvendigt lys.

Lyset i staldene vil være tændt døgnet rundt, men sænkes i nattetimerne.

Staldene ligger væk fra by og naboer, så lyset fra staldene ikke vil være synligt eller generende for forbipasserende. I forbindelse med fodring i vintermånederne vil der forekomme lys fra traktorprojektører.

Ifølge de danske anbefalinger gælder, at i stalde med reduceret ædeplads eller automatiske malkesystemer bør der være 25 lux på gangarealer. I øvrige stalde må der være en lysintensitet på maks. 10 lux. Natbelysning er anbefalet til 5 lux.

Der er følgende anbefalinger for lysstyrke i kvægstalde:

Staldafsnit	Arbejdslys, lux	Orienteringslys, lux	Natbelysning, lux ¹
Fodergang	100	25	5
Hvileareal	100	25	5
Opsamlingsplads	100	-	-
Malkestald og malkerum	200	-	-
Kælvningsafdeling	200	25	5
Behandlingsafdeling	200	25	5
AMS	200	25	5
Slagtekalvestald	100	25	5
Kalvestald	100	25	5
Kødkvægstald	100	25	5

¹ Den lysstyrke, der minimum skal være i stalden for at dyrene kan færdes sikkert, men samtidig sikre ro i natperioden, hvor aktiviteten er nedsat.

Figur 5. Lys og støj på ejendommen.

Der stilles vilkår til lysintensiteten i stalden samt brug af pladsbelysning for at undgå lysspredning de mørke timer.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

Støj

Støjbelastning af naboer kan forekomme fra pumper, kompressorer, malkning, blæsere, af- og pålæsning af dyr, levering og forarbejdning af foder, blanding af foder og udfodring, interne og eksterne transportere m.v.

Malkning foregår med malkerobotter. Vakuumpumpen til malkeanlægget er placeret indendørs for at minimere støjen.

Kornvalsen er støjsvag og er placeret ved råvarelageret. Valsen er i drift mellem kl. 07-18 på hverdage. Den anslåede driftstid pr. valsning er maks. 3-4 timer og der vales 2-3 dage i ugen.

Staldene har som udgangspunkt naturlig ventilation, men der er opsat blæsere i de to eksisterende stalde og der vil også blive sat blæsere op i den nye stald. Blæserne kører efter behov.

Biogas afhenter gylle direkte fra stalden. En mindre del af gyllen vil blive pumpet direkte over i gylletanken. Afhentning og pumpning af gylle foregår som udgangspunkt i hverdage og i dagtimerne.

Gastætte siloer fyldes en gang om året i forbindelse med høst.

Fodersiloer fyldes ca. 1 gang i måneden og det tager ca. 2 timer pr. gang.

Ansøger oplyser (*kursiv*) at *brugen af traktor vil normalt foregå i dagtimerne. Dog forventes der sæsonbestemt arbejde (eks. ensilering og efterårsarbejde i marken), der går udover dagtimerne. Afhentning af mælk kan desuden også ske uden for dagtimerne, da det er mejeriet, der fastsætter tidspunktet for afhentning.*

I nedenstående tabel er en samling af støjkloder samt deres driftstid.

Støjkloder	Før udvidelse	Efter udvidelse
Malkning og vask af anlæg	Malkerobotter (døgndrift)	Uændret
Afhentning af mælk	Hver anden dag. Arla bestemmer afhentningstidspunktet	Uændret
Høst og ensilering	Ca. 10-12 dage	Ca. 15 dage
Levering af råvarer	Hver 12. dag i dagtimerne	Hver 10. dag i dagtimerne
Udfodring/foderblanding	Gns. 3 gange dagligt.	Uændret (vil blive gjort mere rationelt)
Gyllepumpning	ml. kl. 5-18	Uændret (men flere transportere pr. dag)
Gylleudbringning	ca. 3 timer pr. dag	Uændret
Modtage og afhente dyr	Afhentes af biogas 2-3 dage om ugen. ca. 15 min. gang	Uændret
Påfyldning af fodersiloer	Ca. 14-15 dage	25

Tabel 7. Støjkloder samt driftstid.

Ansøger oplyser (*kursiv*), at *der foretages følgende tiltag mod støj: Arbejde som ikke omfatter daglige rutiner udføres så vidt muligt på hverdage og i dagtimerne.*

Der vil kun ske en mindre ændring i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen, idet der vil skulle bruges lidt mere tid på foderblanding mv.

Det vil ikke ske ændringer i tilkørselsforhold og hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen, med de stillede vilkår, sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁵ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklender primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår om støj og lavfrekvent støj gælder al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdrift.

Vibration og rystelse

Vibrationer og rystelser forekommer hovedsageligt i forbindelse med den daglige brug af traktorer og transporter til og fra ejendommen.

Brugen af traktorer vil normalt foregå i dagtimerne, men der skal også påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. ved ensilering, høst og forårs- og efterårsarbejde i marken.

Det vurderes, at vibrationer og rystelser vil blive overholdt, da de fleste kilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af vibrationsgrænser⁶ samt vilkår om, at en beregning/måling af vibrationsniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår for vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke vibrationer fra markdrift.

Skadedyr

Fluer kan være til stor gene for naboer. Der er flere typer af fluer, som kan give gener, hvor nogle kan komme fra stalde med dyr/gødning og andre kan komme fra naturområder. For fluer, som stammer fra stalde gælder, at de primært vil holde sig hér – kun nogle få vil søge

⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

⁶ Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

ud i området omkring ejendommen. Det er især fluer fra oplag af gødning, som giver fluer, der søger til huse (herunder naboer), hvor de søger føde.

Vejen Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at for at mindske antallet af fluer, er det nødvendigt at bryde deres livscyklus. I fluesæsonen kan man derfor med fordel forebygge fluegener hver 7-10 dag. Forebygningen kan bestå af hyppig udmugning af bokse og/eller kemisk bekæmpelse. Det er vigtigt at komme i gang med fluebekæmpelsen tidligt, da det kan være svært at få bekæmpet fluerne effektivt, hvis man kommer for sent i gang.

For at sikre at gener fra fluer, der stammer fra stalde/gødning, begrænses, er det vigtigt, at fluer især bekæmpes på larvestadiet. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Ansøger oplyser (kursiv), at ved fluegener bekæmpes der med fluegift. Der foretages generel forebyggelse af flueproblemer ved god staldhygiejne, dvs. gang- og kørearealer holdes fri for husdyrgødning og foderrester, spild af foder og gødning fjernes umiddelbart efter spild og døde dyr overdækkes.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Ansøger oplyser, at der er en sikringsaftale med et privat rottebekæmpelsesfirma.

Ansøger oplyser, at han for at forebygge rotter:

- forsøger at lukke af til kornkamre for så vidt muligt at mindske rotternes adgang til dem og at fjerne foderrester generelt
- holder rent og ryddeligt omkring ejendommens bygninger, møddings- og ensilagepladser, så der ikke er så mange gemmesteder samt eventuelt fjerne beplantning ved bygninger
- lukker huller i sokler, omkring rør og ved porte

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Støv kan være generende for omgivelserne. Der kan være flere kilder til støvgener.

Ansøger oplyser, at i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler samt strøelse hos dyrene kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men der forventes ikke en forøgelse af eventuelle støvgener fra denne proces ved udvidelsen.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Der produceres både fast og flydende gødning på ejendommen. Al husdyrgødning afsættes til biogas, hvorefter der kommer afgasset biomasse retur.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand.

Gødningsproduktion og øvrig tilledning er beregnet til:

Type til opbevaring	Mængder i m ³
Afgasset biomasse retur (total)	15.000 m ³
Overfladevand gyllebeholder og møddingsplads	255 m ³
Overfladevand gyllebeholder Hundebølvej 1/Skakkenborgvej	300 m ³
Overfladevand vaskeplads og plansilo Hindballevej 2	2.354 m ³
Overdækning af gyllebeholdere (samlet reduktion)	-790 m ³
Overfladevand plansiloanlæg*	0 m ³
I alt	17.119 m ³

Tabel 8. Gødningsproduktion og øvrig tilledning.

*Overfladevand fra plansiloanlæg ledes til gyllebeholder, hvorfra det udsprinkles efter gældende regler.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder (overfladevand)	1993	2.000 m ³
Gyllebeholder	Ny	5.000 m ³
Gyllebeholder, Timekær 4	Ny	5.000 m ³
Gyllebeholder, lejet Hundebølvej 1	1994	1.500 m ³
Gyllebeholder, Hindballevej 2	1988	1.500 m ³
Gyllebeholder, Hindballevej 2	2002	3.110 m ³
Gyllekanaler Hindballevej 2	--	125 m ³
Gyllebeholder Hornsgårdvej 1	Haderslev Kommune	4.000 m ³
Gyllebeholder Skakkenborgvej	Haderslev Kommune	500 m ³
Kanaler og fortank		750 m ³
Samlet kapacitet gylle		13.485 m ³ + 10.000 m ³

Tabel 9. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Ejendommens beholdere ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer. Gyllebeholder på Hindballevej 2 ligger udenfor risikoområde men nærmere end 100 m fra vandløb og søer⁷. Der er etableret alarm.

⁷ Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Uden de nye gyllebeholdere er der opbevaringskapacitet til $((13.485/17.119) \times 12)$ 9,4 mdr. En forudsætning for dette er, at overfladevand fra plansiloanlægget opsamles i særskilt gyllebeholder. Der er kapacitet til ejendommens overfladevand på ca. 3 mdr. hvilket gør, at der vil kunne opsamles overfladevand i de måneder, hvor det ikke er lovligt at udsprinkle.

Med de nye gyllebeholdere vil der være god opbevaringskapacitet til ejendommens husdyrgødning – også ved øgede vandmængder.

Ifølge lovgivningen vil den tilstrækkelige kapacitet svare til mindst 9 mdr. for flydende husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer, at der på denne ejendom ikke er grund til at skærpe den generelle anbefaling, og der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Opbevaring af fast gødning (ikke komposteret) skal ske på møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Stakken skal til enhver tid være overdækket, til reduktion af lugt og ammoniakfordampning. Fra møddingspladsen kan den komposterede husdyrgødning lægges i overdækket markstak, som angivet nedenfor. Ved udlægning af markstakke skal der føres årlige optegnelser over oplagingsperiode og placering, f.eks. angivelser på kort.

Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. kan oplagres i marken, når oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand, og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets faste husdyrgødning/dybstrøelse, da der er god kapacitet til ejendommens faste gødning ved ændring af gyllebeholder.

Fast gødning skal altid overdækkes med et vandfast og tætsluttende materiale, hvilket forhindrer større ammoniakfordampning efter udmugning.

Vejen Kommune vurderer, at ejendommen håndterer og opbevarer fast husdyrgødning forsvarligt og efter gældende retningslinjer.

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

Rest-, spildevand og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles⁸ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra malkeanlæg/malkestald

⁸ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

- Vaskevand fra maskiner og vogne
- Overfladevand fra møddingsplads
- Overfladevand fra ensilageanlæg
- Tagvand

Sanitært spildevand fra driftsbygninger og boliger ledes til mini-rensningsanlæg. Der vil ikke være sanitært spildevand fra ny stald.

Tagvand fra ejendommens bygninger, på nær ungdyrstalden, ledes til forsinkelsesbassin/sø nord for staldene. Tagvand fra ungdyrstalden ledes til dræn vest for stalden.

Forsinkelsesbassinet vil blive udvidet, så tagvand fra den nye kostald og tilbygningen til foderladen også kan ledes hertil.

Vaskevandet fra stalde, malkeanlæg og maskiner ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra møddingsplads (gl. gyllebeholder) ledes til opsamling (fortank).

Overfladevand fra ensilageanlæg ledes til opsamlingsbeholder og udsprinkles efter gældende regler.

For at sikre, at der ikke sker afløb til dræn og/eller vandløb skal sprinkler fra udsprinklingsanlægget flyttes efter behov i regnfulde perioder, så overfladevandet kan optages af afgrøden eller nedsive uden risiko for forurening af vandmiljø. Der skal føres logbog over placering af sprinkler samt arealer hvorpå der udsprinkles.

Befæstede arealer med afløb til gyllebeholder er etableret med fald og afgrænsning, der forhindrer overløb til grøft, dræn eller andre afløb, hvorfra der sker udledning til grøft/vandløb.

Vejen Kommune vurderer, at de forholdsvis store mængder spildevand fra kvægbrug ofte udgør en miljørisiko. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Tilladelserne til afledning af spildevand skal gives særskilt fra denne afgørelse, da de ikke er omfattet af Husdyrbrugloven.

Figur 6. Oversigt over afløbsforhold.

Kemikalier og affald

Ansøger oplyser (*kursiv*), at der er en dieseltank på 2.500 l på ejendommen. Dieseltanken er overjordiske og placeret indendørs på fast gulv uden afløb.

Tankning af diesel sker på plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, afløb mv. Der er installeret overfyld-alarm på dieseltanken og påfyldning af diesel sker under opsyn. Påfyldningspistolen er forsynet med automatisk lukkemekanisme.

Olie og smøremidler opbevares i mindre omfang i maskinhuset på fast gulv.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Opbevaring af handelsgødning, såsæd, medicin og rengøringsmidler ændres ikke ved det ansøgte projekt. Vejen Kommune har i forbindelse med tilsyn vurderet at olie mv. opbevares på forsvarlig vis, så der ikke opstår risiko for forurening af jord, vand og luft.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

Kemikalier på ejendommen består af rengøringsmidler til vask af malkeanlæg. Rengøringsmidlerne opbevares i tilknytning til malkerum med afløb til gyllebeholder.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af eventuelle olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Vedrørende affald oplyser ansøger (*kursiv*), at *der opbevares ikke kemi eller spildolie på ejendommen, det opbevares på anden ejendom. Medicinrester bortskaffes til apotek eller godkendt modtager. Fast affald opbevares i container. Jern afleveres til skrothandler. Kanyler opbevares i kanylebokse og afhændes til dyrlæge. Der er aftale med renovatør om afhentning af affald.*

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr".

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Risici

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne, stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Beredskabsplanen skal være kendt af ejendommens medarbejdere og tilgængelig ved miljøtilsyn.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Alternative muligheder

Der er ikke afsøgt alternative placeringer af stalden idet den ansøgte placering er den eneste mulige i tilknytning til eksisterende bygninger, hvor krav til ammoniakdeposition til omkringliggende skove er overholdt.

Det er ikke fysisk muligt at placere ny gyllebeholder syd eller øst for eksisterende bygninger pga. naboskel og Hundebølvej. Hvis gyllebeholderen placeres på den vestlige eller nordlige side af de eksisterende bygninger, så vil krav til ammoniakdeposition til skovene ikke kunne overholdes. Placeringen af gyllebeholderen er sammen med Vejen Kommune, vurderet som den mest hensigtsmæssige ift. landskab mv.

Der er heller ikke kigget på alternative placeringer af plansiloen eller tilbygningen til foderladen, da der er tale om udvidelse af eksisterende anlæg.

Vejen Kommune vurderer, at der er afsøgt alle muligheder for anden placering. Det er ikke muligt med anden placering når krav til natur skal overholdes.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af

projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"⁹.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrbrugloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2 samt et generelt beskyttelsesniveau for kategori 3 naturområder.

Naturvurderingerne er baseret på de ammoniakreducerende tiltag med den angivne effekt, som fremgår af afsnittet "Angivelse af bedst tilgængelige teknik – BAT" samt de ansøgte staldtyper, der fremgår af tabel 1.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af ejendommen. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 253 (habitatområde nr. 262 og fuglebeskyttelsesområde nr. 121) – Stensbæk Plantage og Heder - mere end 5 km sydvest for anlægget. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger mere end 7 km sydvest for ejendommen. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

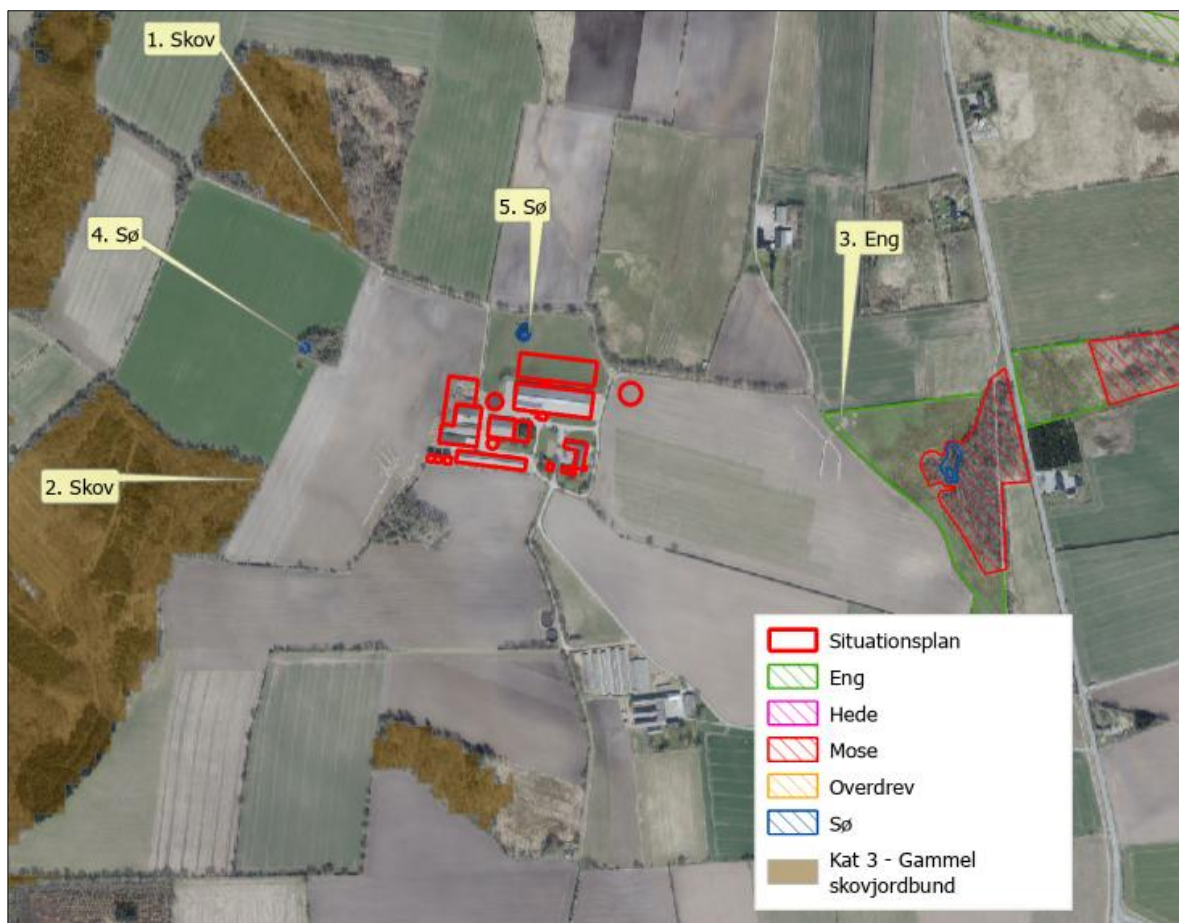
Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

⁹ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på mere end 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, mose og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 7. Kort over kategori 3 samt § 3 natur ved anlægget.

Nr.	Naturtype	Merbelastning (kg N/ha/år)
1	Skov	1,0
2	Skov	0,3
3	Eng	0,7
4	Sø	0,3
5	Sø (teknisk anlæg)	17,5

Tabel 10. Beskyttede kategori 3 og § 3 naturområder.

Merbelastningen til skovområdet nordvest for ejendommen bliver i skovkanten belastet med 1,4 kg N/ha/år. Hele skovområdet er blevet besigtiget og vurderet som gammel skov med et begrænset og spredt islæt af gammelskovsarter, bortset fra den yderste østlige del af skoven (figur 7: markerer hvortil området med gammel skovbund er gået til). Der er lavet en beregning til den ammoniakfølsomme del af skoven, hvortil der er beregnet en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år.

Merbelastningen til de resterende naturområder ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtyperne.

Den ene sø (nr. 5) er en teknisk anlagt sø til opsamling af regnvand fra bygningerne. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af sø nr. 5 i ovenstående tabel.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁰ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, grøn mosaikguldsmed, stor kærguldsmed, odder, brunflagermus, pipistrelflagermus og sydflagermus. Heraf er brun flagermus og odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af

¹⁰ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr.

Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹¹ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹¹ "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

BFE-nummer	9688828
Matrikelnummer	6 Brændstrup, Rødding m.fl.
CVR	20810939
CHR	52383
Ejendommens ejer	Hans Gejl
Husdyrbrugets ejer	Hans Gejl
Husdyrbrugets kontaktperson	Hans Gejl

Forudgående inddragelse af offentligheden

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering på kommunens hjemmeside den 11. december 2025. Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag.

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 30 dage fra den 9. februar 2026 til den 9. januar 2026 hos ansøger, konsulent samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 60 stk. 6.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen, herunder naboer indenfor en beregnet konsekvenszone på 736,5 m. Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Vejen Kommune vurderer, at ændringen af husdyrbruget er af underordnet betydning for ejere af de driftsarealer (dvs. uden huse/bygninger), der grænser op til ejendommen. Derfor bliver der ikke gennemført høring af disse, jf. husdyrlovens § 56 stk. 2.

Konsulent: Lene Egtved Andersen, SPIRAS

Parter:

Gramlandevej 3	6630 Rødding
Gramlandevej 3A	6630 Rødding
Gramlandevej 5	6630 Rødding
Gramlandevej 8	6630 Rødding
Hundebølvej 1	6630 Rødding
Hundebølvej 2	6630 Rødding
Kimeled 1	6630 Rødding
Røddinggårdsvej 7	6630 Rødding

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Der er ikke indkommet høringsbidrag i høringsperioden.

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 17. februar 2026.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest 17. marts 2026 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, trvest@stps.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Har-
derup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sa-ger@dn.dk

Rådet for Grøn Omstilling, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@rgo.dk

Lokalafdeling Friluftsrådet for Vejen Kommune: astrid.trekantsomraadet@friluftsraadet.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret ve-jen@dof.dk

Foreningen Greenpeace Danmark, Njalsgade 21G 2.sal, 2300 København, info.dk@green-peace.org

Museet på Sønderskov, post@sonderskov.dk

Udnyttelse af afgørelse

Afgørelsen er blandt andet givet på vilkår, der regulerer de landskabelige værdier (vilkår nr. 3 og nr. 4). Derfor må den først udnyttes efter klagefristens udløb jf. Husdyrbrugloven. En eventuel klage har derefter opsættende virkning, og du kan først udnytte godkendelsen, når klagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrbrugloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrbrugloven.

Husdyrbrugets ophør

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, og der skal derfor indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune via www.bygogmiljoe.dk.

Ejer skal selv sikre, at nybyggeri og ændret bygningsanvendelse bliver registreret i BBR. BBR-afdelingen kan evt. kontaktes på bbr@vejen.dk.

Såfremt der skal anvendes slagge under byggeriet, skal dette ansøges særskilt ved Vejen Kommune via www.bygogmiljoe.dk inden byggeriet iværksættes.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Husdyrbrugloven" nr. 520 af 01.05.2019.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportal. Se vejledning på [Nævnenes Hus \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk). Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside [Klagevejledning Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen. Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

